

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 29 ianuarie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 23 mai 2019, în privința inculpatului

***Todorov Andrei XXXXX,**
născut la XXXXX, originar și locuitor al or. XXXXX, str.
XXXXX, XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 18.07.2018 - 29.01.2019,
instanța de apel: 21.03.2019 - 23.05.2019,
instanța de recurs: 09.01.2020 - 26.02.2020.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 29 ianuarie 2019, Todorov Andrei a fost condamnat în baza art. 179 alin. (1) Cod penal la 6 luni închisoare și în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, prin absorbirea pedepsei mai blânde de cea mai aspră, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 1 an închisoare.

În temeiul art. 90 Cop penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 1 an.

2. Instanța de fond a constatat că, la 09.05.2018, în jurul orei 15³⁰, inculpatul Todorov A., fiind în stare de ebrietate, a intrat în locuința părinților XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX amplasată în or. Taraclia, str. M. Serebreac, 41, și la cerința lui XXXXX XXXXX de a părăsi locuința, pe durata a 10 minute, nu a reacționat, rămânând

în locuință, unde a inițiat un conflict, părăsind locuința doar în momentul când XXXXX XXXXX intenționa să se adreseze organelor de drept.

Tot el, la 09.05.2018, în jurul orei 18³⁰, fiind în stare de ebrietate, ilegal, contra voinței și dorinței proprietarului, a pătruns în locuința părinților XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, amplasată în or. Taraclia, str. M. Sebreac, 41, și ignorând somațiile acestora de a părăsi locuința, în decurs la 30 minute, nu reacționat, părăsind locuința la venirea colaboratorilor poliției, pe care i-a chemat XXXXX XXXXX

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina parțial, însă aceasta este dovedită integral prin declarațiile părții vătămate, martorilor și alte probe cercetate în ședința de judecată.

Astfel, partea vătămată XXXXX XXXXX a declarat că inculpatul îi este fecior și locuiește separat, pe altă adresă. El cu soția Elena locuiesc pe str. M. Serebreac, 41, din or. Taraclia. Andrei, în casa ce le aparține. Inculpatul a venit la ei acasă în stare de ebrietate. I-a spus să plece acasă, însă el au refuzat. Andrei prima oară a venit să se certe cu mama. Apoi a plecat, dar a venit a doua oară, umbra prin casă. I-a spus să plece, însă acesta a refuzat. Atunci, i-a spus că v-a chema poliția. Anterior fiul a fost tras la răspundere, dar s-au împăcat. El i-a spus fiului, să nu mai vină în vizită în stare de ebrietate. A doua oară a venit poliția. Soția, la fel, i-a spus lui Andrei să plece, era împotriva ca acesta să vină în oșpeție în stare de ebrietate.

Instanța a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, ca rămânerea ilegală în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia ori refuzul de a le părăsi la cererea ei.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a comis infracțiuni ușoare, nu are antecedente penale, nu are loc de muncă permanent, că sancțiunea art. 179 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsa sub formă de amendă, munca neremunerată și închisoare, concluzionând necesar de a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei, conform prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece, de la momentul comiterii infracțiunii, din 09.05.2018, au trecut mai mult de 10 luni, perioadă în care, inculpatul nu a comis alte infracțiuni și contravenții, circumstanțe care demonstrează că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă fără izolare de societate.

3. Procurorul în Procuratura r-lui Taraclia, Lefter Sergiu, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 179 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, art. 179 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 1 an închisoare, cu executare.

Apelantul a invocat că, pedeapsa stabilită lui Todorov A. nu a fost individualizată în conformitate cu cerințele art. 75 Cod penal, nu s-a ținut cont de personalitatea lui, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Ori, Todorov A. de la început nu și-a recunoscut vinovăția, ce dovedește că nu conștientizează caracterul nefast al faptei săvârșite. În acest mod, pedeapsa cu aplicarea art. 90 Cod penal, în nici un caz nu îl va obliga să înțeleagă și să priceapă fapta săvârșită de și să-l pornească pe calea corectării.

Mai mult, instanța nu a ținut cont că Todorov A. a mai fost tras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunilor similare. La 24.11.2017 de către Procuratura r-lui Taraclia în privința acestuia a fost încetată urmărirea penală pe cauza penală nr. 2017460208 de învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 179 alin. (1) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților, cu partea vătămată, XXXXX XXXXX și infracțiunea a fost săvârșită în aceleași circumstanțe. Din faptul dat nu și-a făcut concluzii necesare și din nou a săvârșit-o.

Inculpatul peste 17 ori a fost tras și la răspunderea contravențională, în majoritatea cazurilor victime fiind părinții lui, pe care el pe care permanent îi insultă și îi terorizează. Respectiv, pedeapsa stabilită inculpatului nicidecum nu va îngădi partea vătămată de atentatele infracționale din partea lui Todorov A., din care considerente se ajunge la concluzie că reeducare inculpatului este posibilă doar prin executarea reală a pedepsei stabilite.

4. Potrivit decizie Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 23 mai 2019, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că, prima instanță la individualizarea pedepsei penale, a luat în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, care sunt din categoria celor ușoare, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, de condițiile de viață ale familiei acesteia precum și de faptul că partea vătămată nu are pretenții față de inculpat, care a solicitat ca fiul său să nu fie izolat de societate prin închisoare.

În speță circumstanțe atenuante constituie faptul că inculpatul și-a recunoscut vina în cele încriminate, instanța luând în considerare și că infracțiunea a fost comisă în stare de ebrietate, anterior inculpatul nu a fost judecat, în privința lui la 24.11.2017 fiind încetată urmărirea penală în legătură cu împăcarea părților, că anterior a mai fost tras la răspundere contravențională.

Ori, aplicarea pedepsei închisorii cu executare reală în speță nu este echitabilă, deoarece o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Astfel, pedeapsa stabilită de instanța de fond este una echitabilă, legală și direct proporțională cu gravitatea faptelor comise, de atitudinea inculpatului față de infracțiunea săvârșită și de consecințele acesteia, nefiind cazul executării reale a pedepsei penale.

5. Procuror-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, a declarat recurs ordinar, solicitând *casarea deciziei instanței de apel în partea aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal și dispunerea rejudecării în acesta parte a cauzei cu pronunțarea hotărârii, prin care Todorov A. să fie considerat condamnat în baza art. 179 alin. (1) Cod penal la 6 luni închisoare, art. 179 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.*

Recurentul a invocat că, inculpatul **nu și-a recunoscut vinovăția** în săvârșirea faptelor incriminate, negând probele ce îi demonstrează vinovăția.

Stabilirea pedepsei inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu atinge scopul pedepsei penale și corijarea acestuia.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident din viața acesteia.

La caz, ambele instanțe au dispus incorect aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, această concluzie fiind greșită, în rezultatul săvârșirii de către inculpat a 2 infracțiuni ușoare, cu intenție directă, în stare de ebrietate alcoolică, obiect al căreia au constituit relațiile sociale cu privire la realizarea, în conformitate cu art. 29 din Constituție a R. Moldova, a dreptului la inviolabilitatea domiciliului, fiind anterior liberat de răspunde penală în temeiul art. 109 Cod penal, fiind anterior sancționat pentru 17 contravenții.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.**, **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont de faptul că potrivit rechizitoriului: „*circumstanțe ce ar agrava vinovăția inculpatului conform art. 77 CP nu au fost stabilite*”, că inculpatul a comis 2 infracțiuni ușoare, în stare de ebrietate, dar nu are antecedente penale, a recunoscut vina, că partea vătămată nu are pretenții față de el și a solicitat să nu fie izolat de societate, cât și de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi

infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatei, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ei, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea doar a acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

În același timp, solicitarea recurentului de *a casa decizia instanței de apel în partea aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal și dispunerea rejudecării în acesta parte a cauzei cu pronunțarea hotărârii, prin care Todorov A. să fie considerat condamnat în baza art. 179 alin. (1) Cod penal la 6 luni închisoare, art. 179 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip*

semiînchis, contravine prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, conform căror rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri poate avea loc doar dacă nu se agravează situația condamnatului, deci este una absolut neîntemeiată (*pct. 5. din decizie*).

Este de remarcat și că conform art. 66 alin. (2) pct. 2), 8) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa. Potrivit art. 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații.

Deci, argumentul recurentului că inculpatul nu și-a recunoscut vina, este absolut neîntemeiat (*pct. 5. din decizie*).

Ori, această circumstanță constituie un drept legal al inculpatului și nu face parte din categoria celor agravante, prevăzute în art. 77 Cod penal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatei pedepse individualizate conform prevederilor legale, că când instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 29 ianuarie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 23 mai 2019, în privința inculpatului Todorov Andrei XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 martie 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun